

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2015/2095(INI)

18.2.2016

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o razmerah v Sredozemlju in potrebi po celostnem pristopu EU k migraciji
(2015/2095(INI))

Pripravljalnica mnenja: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. priznava prizadevanja Komisije, naj pripravi ambiciozno agendo o migracijah, in odločno poziva Evropski svet, naj pokaže veliko ambicioznost in se posveti podrobnostim ter naj ravna enotno in se tako pravočasno in odločno odzove na migracijsko krizo; poziva Evropski svet, naj bo proaktiven pri podpori dela Komisije s konkretnimi dejanji in hitrim ukrepanjem, poleg tega pa naj sprejme praktične ukrepe, katerih namen je uresničevanje skupnih ciljev na podlagi načel solidarnosti in poštene porazdelitve odgovornosti med vsemi državami članicami; obžaluje, da nekatere države članice blokirajo sprejetje učinkovite in trajnostne politične rešitve, ki bi upoštevala temeljne vrednote, na katerih sloni Evropska unija, kar vključuje spoštovanje načela pravne države, človekovih pravic in načel nediskriminacije, solidarnosti in skupne odgovornosti;
2. ugotavlja, da sedanji val beguncev predstavlja evropski izziv v globalnem okviru in da ga je kot takega treba obravnavati tudi v Evropskem svetu;
3. poudarja, da so prav zaradi socialne razsežnosti vala beguncev potrebne skupna evropska azilna politika, razprava o evropskih dogovorih o kvotah in registracija na kraju samem za posebej ranljive skupine beguncev v preobremenjenih državah, ki mejijo na ustrezna krizna območja;
4. poudarja, da je pritok državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva mogoče uspešno upravljati le tako, da se čim prej vzpostavi stalni mehanizem za premestitev za vse države članice; opozarja, da je srednjeročno vprašanje, ki se odpira ob sedanji begunski krizi, vprašanje pripravljenosti Evrope vključiti begunce v družbo, saj si begunci ne želijo ostati za stalno; poudarja, da sta izobrazba in zaposlitev temeljnega pomena za uspešno vključitev beguncev in migrantov; zato poziva Komisijo, naj v zelo tesnem usklajevanju z državami članicami takoj sprejme ukrepe in se odloči za načrt, ki bo usmerjen v vključevanje v družbo in na trg dela EU, ki še vedno trpi zaradi posledic gospodarske krize, ter ga bo spodbujal, hkrati pa je treba upoštevati razlike med ekonomskimi migranti in begunci;
5. poudarja, da je dejansko vključevanje dvosmeren proces, za katerega si morajo skupaj prizadevati begunci ter Evropa in njeni državljani; poudarja, da je bistvenega pomena, da se zagotovi učinkovit in prožen sistem za priznavanje statusa begunca in dodeljevanje namembnim državam, da se lahko proces njihovega vključevanja v družbo in na trg dela čim prej začne; poziva Komisijo, naj spodbuja zbliževanje socialne zaščite v smeri višjih standardov in standard glede hitre izdaje delovnega dovoljenja tistim s priznanim statusom begunca v državah članicah;
6. poziva države članice, naj izmenjajo primere dobre prakse glede načina vključevanja beguncev v evropsko družbo in na trg dela; poziva Komisijo, naj črpa iz izkušenj držav članic ter pripravi sklop priporočil za učinkovito izvedbo tega procesa;

7. opozarja na skupna osnovna načela o politiki vključevanja priseljencev v Evropski uniji¹ kot osnovni pristop k vključevanju;
8. poziva Komisijo, naj posebno pozornost nameni potrebam tistih, ki so upravičeni do mednarodne zaščite, in ranljivih skupin, kot so mladoletniki brez spremstva, ženske, mladi, otroci in starejši, in, kadar je to mogoče, v tretjih državah spodbuja ustrezne ukrepe v fazi pred odhodom; poziva, naj se nameni posebna pozornost temu, da so ženske pri vključevanju v družbo in na trg dela pogosto v ranljivem položaju; je zaskrbljen zaradi nedavnih ugotovitev o pogrešanih begunskih otrocih brez spremstva, ter poziva organe, naj raziščejo, kje so;
9. spodbuja Komisijo, naj okrepi dialog o migracijah in spretnostih s podjetji in delavci ter tako opredeli vrzeli na trgu dela v posameznih industrijskih sektorjih, vključno s podjetništvom, da bi beguncem odprli dobro organizirane zakonite migracijske poti in možnosti za zaposlitev; meni, da bi moral tak dialog temeljiti na uravnoteženi zastopanosti interesov, da bi vključevanje migrantov in beguncev na trg dela potekalo na podlagi pravic;
10. vztraja, da je treba pri oblikovanju politik za vključevanje v EU v okviru stalnega mehanizma za premestitev beguncev upoštevati podatke o trgu dela, zlasti o brezposelnosti in možnostih za delo, ter podatke o socialnem položaju, da s tem postopkom ne bi poslabšali socialnega in ekonomskega položaja v regijah gostiteljicah, zlasti tistih, ki jih je najbolj prizadela gospodarska kriza, ter v najbolj zadolženih državah članicah, kjer še vedno poteka proces fiskalne konsolidacije, hkrati pa je treba zagotoviti boljše vključevanje beguncev v družbo in na trg dela ter pri tem upoštevati, da je socialna in ekonomska negotovost teh območij in tamkajšnjega prebivalstva glede na dejanske zaposlitvene možnosti v teh regijah dejavnik, ki ni povezan s sedanjo begunsko krizo;
11. predlaga, da bi sistem, v katerem bi lahko prosilci za azil, koliko je to v praksi mogoče, zaprosili za azil v državi članici, kjer že imajo družinske člane, vezi s skupnostjo ali boljše možnosti za zaposlitev, občutno izboljšal njihove možnosti za vključevanje;
12. poudarja, da je treba razviti tudi celovit pristop k migracijam, ki bo vključeval tudi velik demografski izziv, s katerim se trenutno soočata Evropa in njeno gospodarstvo; hkrati poudarja, da srednje- in dolgoročno vključevanje beguncev in migrantov predstavlja tudi priložnost za demografski razvoj in krepitev evropske baze kvalificirane sile; poziva države članice, naj pripravijo digitalno evidenco delovnih profilov beguncev, da bodo lahko uskladile premeščanje beguncev z razmerami na nacionalnih in regionalnih trgih dela;
13. poudarja, da je Komisija navedla, da se lahko evropska sredstva, tudi iz Evropskega socialnega sklada, uporabijo kot pomoč pri vključevanju beguncev; poziva organe, ki upravljajo s temi sredstvi, naj jih uporabljajo čim bolj učinkovito, da bodo k vključevanju beguncev pripomogli tako, da to ne bo škodovalo drugim ciljem in prejemnikom, zlasti ne najbolj ranljivim skupinam, ter naj zagotovijo, da to koristi vsem prejemnikom; je seznanjen, da je Komisija izrazila svojo pripravljenost za pomoč organom upravljanja pri prilagajanju njihovih operativnih programov Evropskega

¹ Sklepi Sveta z dne 19. novembra 2004.

socialnega sklada, da bi učinkovito vključili migrante in begunce ter pri tem ne bi ogrozili zaposlitvenih ciljev Evropskega socialnega sklada; poleg tega opozarja na sredstva, ki so na voljo za usposabljanje o upravljanju raznolikosti in enakosti na delovnem mestu ter za podporo lokalnim in regionalnim organom pri ukrepih vključevanja;

14. poziva Komisijo, naj pri vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira, predvidenem za leto 2016, zagotovi, da bo pri proračunu EU, zlasti Evropskega socialnega sklada več poudarka namenjenega vključevanju v družbo in na trg dela za begunce s priznanim statusom; poziva Komisijo, naj preuči možnost uporabe Sklada za azil, migracije in vključevanje pri ukrepih za vključevanje tretjih državljanov v družbo in na trg dela; poziva države članice, naj v kombinaciji z drugimi skladi EU v celoti uporabijo Evropski sklad za strateške naložbe (EFSD) in tako zagotovijo potrebne naložbe za srednjeročno vključevanje prihajajočih beguncev; poziva Komisijo, naj pri pregledu večletnega finančnega okvira poveča dodelitev za socialne politike, s čimer bi okrepili kohezijsko politiko, da bo v njenem okviru mogoče obvladati vključevanje beguncev na trg dela in v družbo;
15. poziva države članice, naj svojim javnim zavodom za zaposlovanje priskrbijo dovolj sredstev in tako zagotovijo, da bodo delazmožni begunci popolnoma vključeni na trg dela; poudarja, da ima lahko evropska mreža javnih zavodov za zaposlovanje pomembno vlogo pri vključevanju migrantov na evropski trg dela;
16. poleg tega poudarja, kako pomembno je podpreti MSP pri zaposlovanju delavcev migrantov, kadar je to potrebno;
17. poudarja, da je dostop do trga dela najpomembnejši element za vključevanje beguncev in ohranjanje njihovega dostojanstva; pozdravlja prizadevanja v nekaterih državah članicah v okviru prenosa direktive 2013/33/EU¹, da bi se skrajšal čas, preden lahko begunci vstopijo na trg dela;
18. poziva države članice, naj skrbno pregledajo svoje izobraževalne sisteme, da bi ugotovile, kako otroke beguncev čim prej vključiti v izobraževalni proces;
19. ponovno poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami vzpostavi enoten sistem, ki bo v skladu z obstoječimi evropskimi sistemi, da bi omogočili in pospešili morebitno uradno priznavanje enakovrednosti diplom ter formalno in neformalno priznavanje veščin skupaj s standardizacijo priznavanja in enakovrednosti med državami članicami na evropski ravni, s čimer bi beguncem in migrantom pomagali, da bi se polno vključili v družbo ter delali na ravni usposobljenosti in ne, kot se pogosto zgodi, pod njo;
20. vztraja, da mora biti poleg zdravstvene in psihološke podpore, ki sta na voljo prosilcem za azil in beguncem, beguncem in migrantom na voljo in zlahka dostopno usposabljanje ter da se morajo begunci in migranti udeležiti jezikovnih tečajev in tečajev vključevanja, ki so sestavni del programa premestitev, in so kot taki ponujeni, in sicer kakor hitro razseljene osebe prispejo v državo premestitve;

¹ Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL L 180, 29.6.2013, str. 96)

21. opozarja, da je pomembno, da so spretnosti, pridobljene med delom v EU, tudi potrjene, da bi za posameznike, ki bi se odločili zapustiti EU in delati v drugi državi, zagotavljale dodano vrednost;
22. ugotavlja, da je treba za nemoten proces vključevanja beguncev in migrantov v gostiteljske skupnosti potreben pristop, temelječ na pravicah, in da je treba napeti vse institucionalne moči in moči civilne družbe, saj imajo lahko socialni partnerji pomembno vlogo pri izkoriščanju prednosti hitrejše vključitve migrantov in beguncev na lokalni trg dela; zato poziva države članice, naj pri pripravi strategij za vključevanje upoštevajo vse ustrezne deležnike;
23. poziva države članice, naj lokalno družbo s pomočjo dobro načrtovanih informacijskih kampanj pripravijo na sprejem beguncev in njihovih družin;
24. spodbuja Komisijo in države članice, naj spodbujajo in podpirajo pobude organizirane civilne družbe, katerih cilj je migrantom in beguncem zagotavljati podporo, na primer prek evropske mreže kontaktnih točk za migrante ali mreže UnionMigrantNet, kar sta le dva primera čezmejnega sodelovanja med kontaktnimi točkami, ki migrantom zagotavljajo informacije in podporo pri vključevanju;
25. opozarja Komisijo, da neprijavljeno delo migrantov ogroža njihovo zdravje in varnost ter jih prikrajša za pravico do zaposlitve in socialne varnosti; poziva Komisijo, naj prepreči hude oblike izkoriščanja delovne sile; ugotavlja, da je mogoče na podlagi direktive o sankcijah delodajalcev¹ in direktive o sezonskih delavcih² delodajalce kaznovati za izkoriščanje migrantske delovne sile; poziva Komisijo, naj si prizadeva za sistem, ki bo bolj usmerjen v vključevanje in bo obsegal vse vidike te problematike, da bi beguncem zagotovili ustrezno zaščito ter tako odpravili zlorabo delavcev migrantov;
26. opozarja, da je treba, če se želimo izogniti dvotirnemu sistemu na delovnem mestu, delavcem migrantom omogočiti dostop do vseh delavskih pravic, tudi do pravice do članstva v sindikatih;
27. opozarja na tveganja za delojemalce in delodajalce pri podpisu pogodbe o zaposlitvi prosilca za azil v primeru zavrnitve njegove prošnje za pridobitev azila; meni, da bi to lahko ogrozilo tudi cilje Komisije na področju politike vračanja v matično državo;
28. poudarja, da večina prosilcev za azil, katerih prošnje so bile zavrnjene v eni od držav članic, ostane v EU brez pravnega statusa, kar pomeni, da narašča število nezakonitih migrantov, ki nimajo pravice do dela, njihovi otroci pa nimajo dostopa do izobraževanja; zato poudarja, da je treba nadzorovati in spremljati nezakonite migrante, saj so izpostavljeni socialni izključenosti in revščini, zaradi česar so bolj dovzetni za vse vrste zunanjega vpliva, vključno z radikalizmom;
29. poziva Komisijo in države članice, naj v državah izvora migrantov izvedejo informacijsko kampanjo, da jim tako posredujejo pravilne in ustrezne informacije o

¹ Direktiva 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 168, 30.6.2009, str. 24)

² Direktiva 2014/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev (UL L 94, 28.3.2014, str. 375)

pravnih postopkih za vstop v EU ter o njihovih pravicah in obveznostih v državah članicah, ter tako zagotovijo, da bodo tisti, ki se odpravijo na pot, lahko vložili upravičen pravni zahtevek;

30. poudarja, da bi morala EU osebam, ki želijo priti v Evropo, nuditi zakonite poti za vstop in bivanje v EU ter jim omogočiti, spremembo statusa migranta, ko so že v Evropi, hkrati pa bi morala oblikovati resnično politiko krožne migracije; poziva, naj se za države kandidatke za pristop k EU vzpostavi koridor za priseljevanje delavcev, ki bo državljanom teh držav olajšal dostop do evropskega trga dela;
31. poziva Komisijo, naj pri pregledu direktive o modri karti¹ sprejme ambiciozen pristop, s katerim bi okrepili pomen modre karte EU, ki se uporablja za visokokvalificirane delavce iz tretjih držav in z zapolnjevanjem vrzeli na trgih dela EU prispeva k reševanju demografskih izzivov v EU; poudarja, da bi lahko visokokvalificirani migranti pomenili prednost pri vključevanju in asimilaciji drugih tretjih državljanov v evropsko družbo, ter poudarja, da je potrebna celovita ocena migracij, ki bo vključevala ovrednotenje načinov ukrepanja, da bi odpravili obstoječe vrzeli na evropskih trgih dela in našli rešitev, ki bi koristila vsem;
32. priporoča, da se močno poveča pomoč južnim državam, ki nudijo zatočišče velikemu številu beguncev in migrantov, ter vzpostavi tesno sodelovanje na terenu z Uradom Visokega komisarja Združenih narodov za begunce in nevladnimi organizacijami.

¹ Direktiva Sveta 2009/50/ES z dne 25. maja 2009 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visokokvalificirane zaposlitve (UL L 155, 18.6.2009, str. 17)

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	17.2.2016
Izid končnega glasovanja	+: 42 -: 9 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Labros Fundulis (Lampros Fountoulis), Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Adam Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Amjad Bashir, Tania González Peñas, Miapetra Kumpula-Natri, António Marinho e Pinto, Tamás Meszerics, Neoklis Silikiotis (Neoklis Sylikiotis), Ivo Vajgl